

Sygn. akt VII U 139/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2016 roku.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący: Sędzia S.O. Lucyna Stąsik-Żmudziak

Protokolant: st. sekretarz sąd. Małgorzata Gruza

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2016 roku w Lublinie

sprawy J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 12 grudnia 2014 roku znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala J. K. prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia (...) roku.

Sygn. akt VII U 139/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 grudnia 2015 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił J. K. prawa do emerytury na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013 roku, poz. 1440 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.). W uzasadnieniu organ emerytalny wskazał, iż odmawia ustalenia prawa do emerytury z uwagi na to, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 roku nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze (decyzja – k. 21 akta emerytalne).

W odwołaniu od tej decyzji J. K. wnosił o jej zmianę i ustalenie prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania skarżący wskazał, iż posiada staż pracy w warunkach szczególnych wynoszący ponad wymagane 15 lat gdyż pracował w warunkach szczególnych jako kierowca samochodów ciężarowych w Przedsiębiorstwie (...) oraz Zakładzie (...). (odwołanie – k. 2 akta sądowe).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania podtrzymując argumentację zawartą w treści zaskarżonej decyzji. (k. 3-4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje.

J. K. urodzony (...), w dniu (...) roku złożył wniosek o emeryturę. W jego treści zawarł oświadczenie, iż jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego ale wnosi o przekazanie zgromadzonych środków na dochody budżetu państwa. (wniosek o emeryturę - k. 1 - 4 a.e).

Na podstawie dokumentów dołączonych do wniosku oraz uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania organ rentowy skarżoną decyzją z dnia 12 grudnia 2014 roku ustalił wnioskodawcy na dzień 1 stycznia 1999 roku łączny okres podlegania ubezpieczeniom w wymiarze 26 lat, 9 miesiąc i 14 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy nie zaliczył wnioskodawcy żadnych okresów pracy w warunkach szczególnych gdyż wnioskodawca oprócz świadectw pracy, w których miał wpisane, że wykonywał zatrudnienie w charakterze kierowcy nie przedstawił świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych. (karta przebiegu zatrudnienia - k. 20 a.e.; decyzja - k. 21 a.e.).

W uzasadnieniu decyzji Zakład wskazał, iż wnioskodawca osiągnął(...) lat, udowodnił 25 lat składkowych i nieskładkowych, ale nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

J. K. z dniem 09.02.1972r. został zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w L., początkowo na 7 dniowy okres próbny a następnie na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisko ładowacza. W latach (...) w okresie tego zatrudnienia został powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej. Po powrocie z wojska ponownie zatrudnił się w (...) na poprzednim stanowisku ładowacza. Ze względu na to, że posiadał od 1973 roku uprawnienia do kierowania samochodami kategorii (...) po pewnym czasie powierzono mu obowiązki kierowcy. Początkowo wnioskodawca przez okres około roku jeździł samochodem Ż., o ciężarze całkowitym poniżej 3,5 tony. (...) było przedsiębiorstwem transportowym. Zajmowało się przewożeniem różnego rodzaju towarów po całej Polsce, wynajmowało samochody wraz z kierowcami firmom zlecającym przewozy towarowe. W swojej bazie posiadało samochody ciężarowe zarówno takie o ciężarze całkowitym przekraczającym 3,5 tony typu S., J., R. jak i mniejsze o ciężarze całkowitym do 2,5 tony – typu Ż., (...). Zatrudniało ponad 100 kierowców, świadczących usługi transportowe.

Po nabyciu umiejętności kierowcy ciężarowego zakład pracy skierował wnioskodawcę na kurs podwyższający jego uprawnienia. Z dniem 24.05.1976r. wnioskodawca uzyskał uprawnienia do kierowania samochodami ciężarowymi, kategorii (...) (ciężarowe z przyczepami). Po tej dacie w (...) został zatrudniony do kierowania samochodami ciężarowymi o ciężarze całkowitym przekraczającym 3,5 tony. Na cały okres zatrudnienia w (...) powierzono mu (...), obudowany blachą o ładowności 4,5 tony. Był to samochód do przewozu towarów krytych. Woził nim artykuły spożywcze i przemysłowe. Każdego dnia otrzymywał od dyspozytora zlecenie wyjazdu na konkretną firmę. Podjeżdżał do firmy, podstawiał samochód do załadunku, otwierał burty. Towar załadowywali pracownicy firmy. Razem z nim jeździli konwojenci, którzy zajmowali się rozładowywaniem towarów. Czasami wnioskodawca pomagał w rozłożeniu towaru na samochodzie. Odpowiadał za konwojowanie towaru do miejsca przeznaczenia. Jeździł w różne trasy, po całym byłym województwie (...). Pracował więcej niż 8 godzin, zdarzało się, że i do 14 godzin. Gdy jeździł samochodem chłodnią to razem z nim jeździł konwojent i ładowacz. W kolejnych latach powierzano mu inneS., którymi woził płyty, cement w workach, pustaki. S. były trudne do prowadzenia, nie miały wspomagania. Praca była ciężka, wymagająca wysiłku fizycznego jak i dobrej kondycji psychicznej.

Wnioskodawca od momentu uzyskania uprawnień kategorii (...) nigdy nie kierował już samochodami ciężarowymi o ciężarze całkowitym poniżej 3,5 tony, tj. ani Ż. ani N.. W przypadku awarii powierzonego mu samochodu i konieczności jego naprawy otrzymywał inny duży samochód ciężarowy. Zatrudnienie w tym charakterze trwało w (...) do 31 lipca 1990 roku.

(zeznania wnioskodawcy – k. 34v -35 w zw. k.66v-67 a.s., zeznania świadka R. K. – k. 35 – 35 v. a.s., zeznania świadka W. H. k.35v – k. 36 v. a.s., W. K. (1) k.58v-59, akta osobowe k. 13 as).

Po okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych wnioskodawca od dnia 01 listopada 1991 roku podjął zatrudnienie w Zakładach (...). P. w C., w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego.(...)był prywatną masarnią, zatrudniał ok. 30 osób, w tym kierowców samochodów ciężarowych. Były zarówno samochody

mniejsze jak Ż., służący do przewozu wyrobów mięsnych jak i samochody cięższe, przeznaczone do przewozu zakupowanego żywca typu S. i M., o ładowności powyżej 5 ton. Na mniejszych samochodach firma zatrudniała kierowców nie posiadających uprawnień do kierowania samochodami ciężarowymi. Wnioskodawcę zatrudniono do kierowania samochodami ciężarowymi o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, w samochodzie S. przeznaczonym do przewozu żywca. Tym samochodem wnioskodawca jeździł razem z właścicielem firmy na organizowane skupy żywca. Razem z nimi jeździł też pomocnik, który zajmował się załadunkiem zwierząt. Wnioskodawca wykonywał jedynie pracę kierowcy samochodu ciężarowego. Praca związana z przewozem żywca nie była łatwa. Pomijając problemy związane z trudnościami w prowadzeniu tak dużego samochodu, wnioskodawca zmuszony był jeździć ostrożnie aby nie dopuścić do padnięcia zwierząt oraz by dbać o ich dobrostan w trakcie przewozu.

Oprócz tego wnioskodawca miał powierzony drugi samochód ciężarowy o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Był to M. izoterma (chłodnia) przeznaczony do przewozu dużych partii mięsa i wyrobów wędliniarskich. Tym samochodem wnioskodawca przewoził mięso i wyroby po terenie województwa (...) a także po całej Polsce. Wyjeżdżał w długie trasy, jeździł na (...), M., na P.. Przywoził mięso w elementach przeznaczone do produkcji wędlin. Często rozpoczynał pracę o godzinie 4 rano aby w odpowiednim czasie rozwieść wyroby po sklepach. W czasie wyjazdu w teren często bez przystanku jeździł po kilkanaście godzin aby nie dopuścić do rozmrożenia mięsa. Praca była ciężka fizycznie, wymagająca uwagi i koncentracji. Wnioskodawcy nie powierzano do kierowania samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym poniżej 3,5 tony. Taka sytuacja mogła zdarzyć się wyjątkowo tylko w sytuacji gdy jakiś inny kierowca zachorował lub korzystał ze zwolnienia. Wnioskodawca nie zajmował się także załadunkiem ani wyładunkiem mięsa. Tą pracę wykonywali inni zatrudnieni pracownicy albo pracownicy firm, z których było pobierane mięso. W (...)wnioskodawca pracował w tym charakterze do 31 maja 1998 roku.

Dowód: zeznania wnioskodawcy k. 34v-35 w zw. z k. 68as, zeznania świadka M. J. k. 36v as, A. P. (1) k. 37as, zeznania A. P. (2) k.67v-68as, akta osobowe k. 18 as.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dowody. Za wiarygodne Sąd uznał zeznania złożone przez wnioskodawcę uznając je za jasne, pełne, logiczne, spójne z zeznaniami świadków oraz analizą dowodów w postaci dokumentów, w szczególności z dokumentami znajdującymi się w aktach osobowych skarżącego.

Przystępując do oceny dowodów osobowych należy stwierdzić, że przesłuchani w sprawie świadkowie to osoby obce dla wnioskodawcy. Byli oni jego współpracownikami w omówionych okresach zatrudnienia i mieli bezpośredni wgląd i styczność z wykonywanymi przez niego czynnościami.

Wnioskodawca wskazał świadków zarówno na okres zatrudnienia w (...) jak i w(...)

Z obydwu zakładów pracy Sąd zgromadził akta osobowe. Jeśli chodzi o zapisy zawarte w aktach osobowych z (...), to nie są one precyzyjne. Wynika z nich okres zatrudnienia, wymiar czasu pracy w związku z zawartą umową oraz charakter pracy, który został określony początkowo jako ładowacza a następnie kolejne angaże wskazują, że wnioskodawca wykonywał tam pracę kierowcy. Z akt osobowych nie można wyczytać jakie samochody powierzono wnioskodawcy i od kiedy pracował jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony. W tym zakresie Sąd oparł się na zeznaniach wnioskodawcy i przesłuchanych świadków. Wnioskodawca podał, że po początkowym okresie zatrudnienia w (...) w charakterze ładowacza, po zdobyciu dodatkowych uprawnień w 1976 roku, pozwalających na kierowanie samochodami ciężarowymi powierzono mu samochód marki S., o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, na którym już do końca zatrudnienia w lipcu 1990 roku stale i w pełnym wymiarze pracował jako kierowca rozwożąc towary. Zeznania wnioskodawcy potwierdzili przesłuchani w sprawie świadkowie kierowcy podobnych samochodów. W. H. jak i R. K. także nie posiadali świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Swoje uprawnienia do emerytury we wcześniejszym wieku udowadniali w Sądzie w poprzednich latach w oparciu o akta osobowe i zeznania świadków. W ich sprawach wnioskodawca nie występował jako świadek. R. K. wyrokiem z dnia 19.06.2006 roku wydanym przez SO w Lublinie w sprawie VIII U 1936/06 uzyskał prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych w związku z zatrudnieniem w (...) w charakterze kierowcy. Również początkowo wobec W. H. SO w Lublinie wyrokiem z 23.05.2006r. w sprawie VIII U 1198/06 ustalił prawo do emerytury we wcześniejszym wieku

z tytułu zatrudnienia w (...) w charakterze kierowcy. (...) SA dopatrył się, iż SO dokonał wadliwych obliczeń lat pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Nie negując samego charakteru pracy w (...) SA uznał, że w sumie W. H. nie legitymuje się 15 letnim okresem takiej pracy. Z powyższego wynika, iż należało uznać za wiarygodne zeznania powyższych świadków. Obydwaj pracowali jako kierowcy samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony i tak samo zajmowali się przewożeniem podobnych towarów, wykonując zatrudnienie w identycznych warunkach. Nie budzi wątpliwości, że świadkowie zeznający w sprawie stale pracowali jako kierowcy samochodów ciężarowych.

Wskazani świadkowie dysponowali, niezbędnymi wiadomościami w zakresie charakteru czynności wykonywanych przez wnioskodawcę, jego obowiązków, warunków zatrudnienia i zasad organizacji pracy. Zeznania świadków są logiczne i spójne, korelują ze sobą i z zeznaniami skarżącego. Zostały odebrane w toku postępowania sądowego, po pouczeniu o odpowiedzialności za składanie fałszywych zeznań. Z uwagi na to, że świadkowie są osobami obcymi dla wnioskodawcy, nie ma podstaw, by kwestionować ich zeznania i zarzucać im nieprawdę czy stronniczość. Drobne rozbieżności, co do niektórych szczegółów sprawy wynikają z naturalnych ułomności pamięci ludzkiej zważywszy, że świadkowie zeznają na okoliczności zdarzeń życia codziennego niemających charakteru wyjątkowego i z tego powodu trudniejszych do zapamiętania. Okoliczność, że występują te rozbieżności przemawiają za obdarzeniem ich zeznań wiarygodnością, bowiem wskazują, że nie były one uzgadniane na potrzeby procesu. W związku z powyższym Sąd obdarzył w całości wiarą zeznania zeznających w sprawie świadków.

Odnośnie zapisów w aktach osobowych oraz brak świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych kwestie te wyjaśnił świadek W. K. (1), pracujący w (...) na różnych stanowiskach w latach 1959-1992, ostatnio na stanowisku dyrektora. Podał, że w aktach osobowych, przy angażach kierowców nie wskazywano jakim samochodem kierował pracownik, także w początkowym okresie istnienia firmy w świadectwach pracy wpisywano jedynie stanowisko kierowcy, bez oznaczenia rodzaju prowadzonego pojazdu. Zakład pracy nie wydawał kierowcom świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Skutek takiej wadliwej praktyki dla świadka jest taki, że występował już w ponad 13 sprawach sądowych kierowców ubiegających się o wcześniejszą emeryturę. Istotnie analizując cytowane wyżej akta sądowe świadków w ich sprawach także zeznawał W. K. (1) i jego spostrzeżenia były podstawą wydanych wyroków. Świadek potwierdził, że wnioskodawca pracował jako kierowca. Kojarzył go jedynie z tym, że miał powierzony samochód S. lub furgon, o ciężarze powyżej 3,5 tony, którym wykonywał usługi transportowe. Nie kojarzył wnioskodawcy jako ładowacza ani kierowcy lżejszych samochodów ciężarowych. Podał, że (...) w tamtych latach miała monopol na świadczenie usług transportowych. Na jej wyposażeniu było wiele różnego rodzaju pojazdów ciężarowych, o mnogim przeznaczeniu i ładowności. Przyznał, że brakowało kierowców do prowadzenia dużych samochodów ciężarowych, stąd zakład pracy kierował ich na kursy podwyższające kwalifikacje. Regułą było, że kierowcy powierzano jeden rodzaj pojazdu, na którym wykonywał stale swoją pracę. Oczywiście mogło się zdarzyć, że kierowca miał sporadycznie powierzony inny samochód, np. w przypadku choroby innego kierowcy i pilnego wyjazdu. Było to jednak wyjątkiem a nie regułą. W przypadku awarii powierzonego pojazdu kierowcy powierzano inny pojazd tego samego rodzaju. Stąd w ocenie świadka jeżeli wnioskodawca posiadał uprawnienia do kierowania samochodami ciężarowymi powyżej 3,5 tony, to stale pracował na takim pojeździe. Sąd uznał za w pełni wiarygodne zeznania W. K. (2) jako spójne z zeznaniami samego wnioskodawcy oraz pozostałych świadków.

Również jako wiarygodne należało uznać zeznania świadków wskazanych na okoliczność charakteru pracy wykonywanej w (...) Pracę wnioskodawcy wykonywaną w tej firmie w charakterze kierowcy ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, przewożącego skupowany żywiec na potrzeby produkcji rzeźni i masarni oraz wykonującego transport mięsa i produktów wędliniarskich potwierdził inny kierowca zatrudniony w okresie tożsamym z okresem zatrudnienia wnioskodawcy M. J. (k. 36v-37 as), masarz A. P. (1) (k. 37as) oraz żona właściciela zakładu (...), która w spornym okresie zajmowała się wszystkimi sprawami kadrowymi. Zeznania świadków jak i wnioskodawcy były spójne, wyczerpujące, pozbawione jakichkolwiek sprzeczności a zatem brak jest podstaw do ich kwestionowania.

W świetle powyższych ustaleń należało stwierdzić, że również zeznania skarżącego złożone w trybie art. 299 k.p.c., w powyższym zakresie zasługują na pełne uwzględnienie.

Sąd obdarzył wiarą zgromadzone w sprawie dowody nieosobowe w postaci dokumentów, znajdujące się w aktach organu rentowego oraz aktach osobowych. Były one przechowywane przez uprawnione podmioty, nie noszą śladów podrobienia ani przerobienia. Ich treść nie była kwestionowana przez żadną ze stron, nie budziły one również wątpliwości Sądu. Na podstawie tych dokumentów w powiązaniu z zeznaniami wnioskodawcy i świadków, możliwe było ustalenie okresów pracy i zakresu obowiązków skarżącego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Odwołanie wnioskodawcy jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748), mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat. Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Przepis art. 32 ust. 2 cytowanej ustawy stanowi, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (art. 32 ust. 4 ustawy).

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Według § 3 cytowanego rozporządzenia okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jednocześnie przepis § 1 ust. 2 rozporządzenia stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Sumując powyższe, aby nabyć prawo do emerytury J. K. musiał spełnić łącznie następujące przesłanki:

- 1) osiągnąć obniżony do 60 lat wiek emerytalny;

2) nie przystąpić do otwartego funduszu emerytalnego lub wnieść o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w tym funduszu, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa;

3) na dzień 1 stycznia 1999 r. udowodnić:

)a co najmniej 15-letni okres wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz

)b staż pracy w wymiarze co najmniej 25 lat.

Bezspornym jest, że skarżący będący członkiem otwartego funduszu emerytalnego złożył przy wniosku o emeryturę oświadczenie o przekazaniu zgromadzonych środków za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa, w dniu orzekania ukończył obniżony do 60 lat wiek emerytalny i na dzień 1 stycznia 1999 roku legitymował się co najmniej dwudziestopięcioletnim stażem pracy.

Okolicznością sporną w niniejszej sprawie była możliwość zaliczenia do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu wykonywania pracy w charakterze kierowcy ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w L. Oddział w C. oraz w Zakładzie (...) w okresie od 01.11.1991r. do 31.05.1998r.

Rozważając czy wykonywaną przez skarżącego pracę w trakcie spornych okresach zatrudnienia w w/w zakładach pracy można zakwalifikować jako pracę w szczególnych warunkach należy podkreślić, że wnioskodawca występując do organu emerytalnego o przyznanie świadczenia nie przedłożył świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze na potwierdzenie tej okoliczności. Taka sytuacja nie może dyskwalifikować możliwości ubiegania się o przedmiotowe świadczenie. Należy mieć, bowiem na uwadze, że nawet brak stosownej dokumentacji nie oznacza sam w sobie, że pracownik nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Obowiązek sporządzenia odpowiadającego wymogom świadectwa obciąża pracodawcę, w związku, z czym wyciąganie jakichkolwiek negatywnych konsekwencji z nieścisłości w nim zawartych wobec pracownika byłoby dla niego nazbyt krzywdzące.

Ustalenie przez Sąd, że praca była wykonywana w warunkach szczególnych oznacza, że praca była w takich warunkach wykonywana. Sąd, w przeciwieństwie do organu rentowego, nie jest związany określonymi środkami dowodowymi. Zgodnie z treścią art. 473 k.p.c., w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron. Oznacza to, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe.

Powyższe oznacza, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., sygn. III UZP 6/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r., sygn. III UZP 48/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r., sygn. H UKN 186/97; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 stycznia 2013 r., sygn. III AUa 808/12).

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w którym Sąd oparł się na dokumentach znajdujących się w aktach ZUS i osobowych wnioskodawcy oraz jego zeznaniach złożonych w trybie art. 299 k.p.c. i zeznaniach świadków pozwoliło ustalić w sposób pewny, że wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracę w warunkach szczególnych będąc zatrudnionym na stanowisku kierowcy w Przedsiębiorstwie (...) w L. Oddział w C. w okresie od 01.06.1976r. do 31.07.1990r., przez okres 14 lat i 2 miesiące oraz w Zakładzie (...) w okresie od 01.11.1991r. do 31.05.1998r. przez okres 6 lat i 7 miesięcy.

Czynności wykonywane przez wnioskodawcę w powyższych okresach opisane są w rozporządzeniu Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w wykazie A, dziale VIII, poz. 2 tj. „prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów”.

Dokonując wskazanej kwalifikacji charakteru prawnego części spornego okresu jako pracy w szczególnych warunkach Sąd miał na uwadze wypracowany w orzecznictwie pogląd, zgodnie z którym przy dokonywaniu oceny charakteru prawnego okresu pracy uwzględnienie takiego okresu powinno nastąpić po ustaleniu rzeczywistego zakresu obowiązków oraz wykonywania bezpośrednio i stale szkodliwego zatrudnienia, tyle że ocena prawna tych ustaleń powinna być racjonalna, bez stosowania „aptekarskiej” miary lub „stopera w rękę” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 21 sierpnia 2013 roku, sygn. akt III AUa 1769/12).

Stwierdzić należy, iż uznając wyżej wskazane okresy jako okresy pracy w warunkach szczególnych łącznie wynosi ponad 20 lat.

W związku z powyższym należy uznać, iż J. K. spełnił wszystkie przesłanki niezbędne do ustalenia mu prawa do emerytury na podstawie omówionych przepisów. Prawo do świadczenia zostało ustalone od dnia (...) roku, to jest od dnia złożenia wniosku.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.